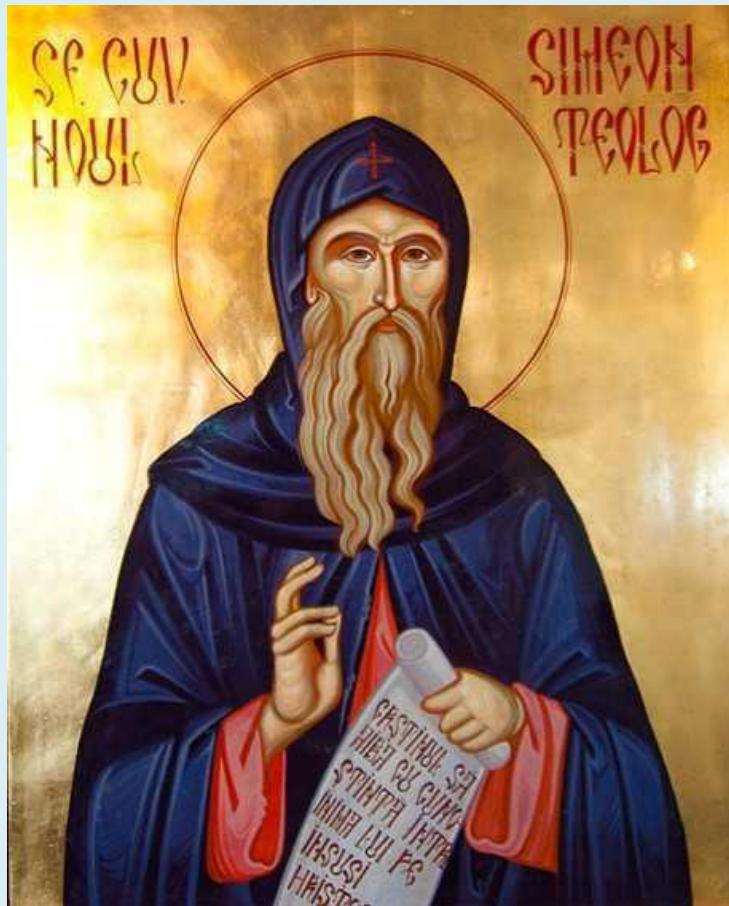

Sfântul Simeon, noul teolog: “Adame, spune: «Am păcatuit!»“

Predici la Duminica lăsatului sec de brânză (a Izgonirii lui Adam din Rai) - Duminica Iertării (4. Triod):

https://www.academia.edu/42664257/Predici_la_Duminica_1%C4%83satului_sec_de_br%C3%A2nz%C4%83_a_Izgonirii_lui_Adam_din_Rai_Duminica_Iert%C4%83rii_4_Triod

<https://archive.org/details/4.-dum.-izg-lui-adam-din-rai>

Materiale despre Triod:

<https://independent.academia.edu/emystea/Triod>

<https://archive.org/details/@steaemy?query=Triod>

&&&

Sfântul Simeon, noul teolog despre nevoia de pocăință din tot sufletul pentru toți creștinii. Dialogul lui Dumnezeu cu Adam după cădere

“Părinților și fraților, bun lucru este pocăința și folosul care vine de la ea. Știind acest lucru, Cel ce le știe pe toate dinainte, Domnul Iisus Hristos, Dumnezeu nostru, a zis: „Pocăiți-vă, căci s-a apropiat Împărăția Cerurilor“ (Mat. 4:17).

Vreți dar să învățați cum fără pocăință, și fără o pocăință din suflet, aşa cum o cere de la noi Cuvântul, e cu neputință să ne mântuim? Ascultați cuvintele fratelui vostru cel mai mic și păcătos, și veniți să ne încchinăm și să cădem la bunul și iubitorul de oameni Dumnezeul nostru. Să întâmpinăm fața Lui intru mărturisire și să plângem înaintea Celui ce ne-a făcut pe noi, pentru că El este Domnul Dumnezeul nostru, și noi suntem poporul Lui și oile păsunii Lui, și nu-și va întoarce fața Lui de la noi.

Să ne căim numai din tot sufletul și nu doar să lepădăm faptele noastre cele rele, dar să facem să dispară și gândurile rele și necurate ale inimii, potrivit cu ceea ce s-a scris: „Sfâșiați-vă inimile voastre, iar nu hainele voastre“ (Ioil 2:13). Căci ce folos este, spune-mi, dacă ne împărțim toate averile săracilor, dar nu ne vom opri de la rău și nu vom ura păcatul? Ce folos dacă nu facem vreun păcat trupesc cu fapta, dar cu mintea ne însotim cu gânduri rușinoase și necurate, și împlinim în chip nevăzut păcatul, și suntem împărăți și stăpâni de patimile nestăpâname ale sufletului? Să lepădăm, rogu-vă, împreună cu banii noștri, și robia obișnuită față de retele mai sus pomenite. Și să nu ne oprim aici, ci să ștergem cu râvnă cu lacrimi de pocăință întinăciunea acestora. Fiindcă socot că, dacă nu se curăță cineva pe sine însuși cu toată râvna, prin lacrimile sale, de întinăciunea patimilor, ci ieșe din viață întinat, pe bună dreptate vă fi luat în râs de Dumnezeu și de îngerii lui (Lc 9:27; 12:9) și împreună cu dracii va fi aruncat în focul cel veșnic (Mat 1:8; 25:41). Da, cu adevărat aşa e, fraților! Fiindcă n-am adus nimic în lume, ca, păcătuind, să-l dăm preț de răscumpărare lui Dumnezeu pentru păcatele noastre. „Căci ce va da omul în schimb lui Dumnezeu?“ (Rom 11:35).

E aşadar de trebuință, fraților, ca toți - și nu numai monahii - să se căiască, să plângă și să se roage pururea și necontenit lui Dumnezeu, și să dobândească prin asemenea fapte toate celealte virtuți. Că acest lucru e adevărat, dă mărturie împreună cu mine și Ioan cel cu graiul de aur, marele stâlp și dascăl al Bisericii, care în cuvintele sale despre David cântărește Psalmul 50, spunând că e cu puțință celui care are femeie și copii, și slujnice și multime de casnici, și averi multe, și e prins în lucrurile acestei vieți, nu numai să poată face aceasta (adică să plângă și să se roage și să se căiască în fiecare zi), dar și să ajungă, dacă vrea, la desăvârșirea

virtuții, și să primească Duhul Sfânt și să se facă prieten al lui Dumnezeu, și să se desfete de vederea Lui, aşa cum au fost mai înainte de venirea lui Hristos Avraam, Isaac, Iacov și Lot cel din Sodoma - ca să-i las deoparte pe ceilalți, fiindcă sunt mulți - Moise și David; iar în harul cel nou și la arătarea Dumnezeului și Mântuitorului nostru, Petru, pescarul și neînvățatul, care, împreună cu soacra sa și cu alții, vestește pe Dumnezeu, Cel ce S-a arătat. Iar pe ceilalți cine i-ar putea număra?, întrucât sunt mai mulți decât picăturile de ploaie și decât stelele cerului, folosindu-se, potrivit cuvântului lui Pavel, de lume, ca și cum nu s-ar fi folosit (1 Cor. 7:31). De aceea s-au și făcut slăviți și strălucitori încă fiind în această viață, iar acum și în vecii nesfârșiți se vor face și mai slăviți și mai strălucitori, în Împărația lui Dumnezeu.

Taina con vorbirii lui Dumnezeu cu Adam

Dumnezeu l-a făcut pe om dintru început împărat al tuturor celor de pe pământ, ba chiar și al celor ce sunt sub bolta cerului; fiindcă negreșit pentru om au fost aduse la ființă soarele și luna și stelele. Și îți spun acum un lucru pe care, cred, nu l-a descoperit limpede nimeni, dar a fost spus în chip adumbrat. Care anume? Asculță Dumnezeiasca Scriptură, care spune: „Și a zis Dumnezeu lui Adam, după ce a călcat porunca: «Adame, unde ești?»“ (Fac 3:9). De ce a spus aceasta Făcătorul a toate? Negreșit, vrând să-l aducă la simțire - și, chemându-l la pocăință, i-a zis: „Adame, unde ești? Uită-te la tine însuți, înțelege-ți goliciunea! Vezi de ce veșmânt și de ce slavă te-ai lipsit! Hai, cugetă, nenorocitule, hai, ieși de unde te-ai ascuns! De Mine crezi că te poți ascunde? (cf. Fac 3:8) Spune: «Am păcatuit!»“.

Dar el nu spune aceasta - sau mai degrabă eu, ticălosul, nu spun aceasta, fiindcă a mea este pățania! - dar ce anume spune? „Am auzit glasul Tău pe când umblai în Rai, și am cunoscut că sunt gol și m-am ascuns“ (Fac 3:10). Deci ce spune atunci Dumnezeu? „Și cine ți-a vestit că ești gol? Nu cumva ai mâncat din pomul din care ți-am poruncit numai din el să nu mănânci?“ (Fac. 3:11).

Vezi, iubitule, îndelunga-răbdarea lui Dumnezeu? Fiindcă acela, nemărturisindu-*I* păcatul îndată, Dumnezeu nu S-a mâniat, nu S-a întors numaidecât, ci îi cere al doilea răspuns și spune: „Cine ți-a vestit că ești gol? Nu cumva ai mâncat din pomul din care ți-am poruncit numai din el să nu mănânci? De ce zici: «Sunt gol», iar păcatul tău îl ascunzi? Crezi oare că văd numai trupul tău, dar inima și cugetele tale nu le văd?“ Fiindcă, amăgit fiind, Adam nădăduia că Dumnezeu nu știa păcatul.

Și aşa cugetând el - cum mulți, și eu cel dintâi, fac până acum, ascunzându-și relele lor! - Dumnezeu, nevrând să-i înmulțească osânda, spune: „Și de unde ai știut că ești gol? Nu cumva ai mâncat din pomul din care ți-am spus să nu mănânci?“. Ca și cum ar spune: „Crezi că poți să te ascunzi cu totul de Mine? Nu știu Eu oare ce ai făcut? Nu spui: «Am păcatuit»? Spune, nenorocitule: «Da, Stăpâne, am călcat porunca Ta, am căzut ascultând sfaturile femeii, am greșit mult împlinind cuvântul ei și neascultând cuvântul Tău! Ai milă de mine!»“. Dar nu spune aceasta, nu se smerește, nu se pleacă, drug de fier e cerbicia inimii lui (cf. Int. Sol. 48:4), cum este și a mea, nenorocitul! Căci dacă ar fi spus aceasta, ar fi rămas în Rai și ar fi fost scutit atunci, printr-un singur cuvânt, de tot cercul acela de zeci de mii de lucruri rele cărora li s-a supus, fiind surghiunit și zăcând în iad atâtea veacuri.

Căci a zis Dumnezeu lui Adam: „În ceasul în care veți mâncă din pomul din care v-am poruncit numai din acesta să nu mâncăți, cu moarte veți muri“ (Fac 2:17; 3:11), adică veți muri cu moartea sufletească, care a avut loc în chiar ceasul acela, și pentru care Adam a și fost dezbrăcat de veșmântul nemuririi; Dumnezeu n-a zis dinainte nimic mai mult și n-a făcut nimic mai mult. Dar când Adam și-a tăgăduit păcatul și nu s-a căit nici când a fost mustrat de Dumnezeu (fiindcă a zis: „Femeia pe care Tu mi-ai dat-o, aceasta m-a amăgit!“) (Fac 3:12-13) - „Pe care Tu mi-ai dat-o!“ - o, suflet lipsit de trezvie, ca și cum l-ați spus lui Dumnezeu: „Tu ai greșit: femeia pe care mi-ai dat-o, ea m-a amăgit!“ - lucruri pe care le pătimesc și eu însuși, nenorocitul și ticălosul, care nu vreau să mă smeresc tăcând și să spun din suflet că eu sunt pricina pierzaniei mele, ci zic: „Cutare m-a împins să fac și să spun aceasta și aceasta, cutare m-a sfătuit să lucrez aceasta și aceasta!“ - O, suflet ticălos, care rostești cuvinte pline de păcat! O, suflet nerușinat și întinat de cuvinte încă și mai nerușinate și întinate!), prin urmare, aşa grăind Adam, îi spune atunci Dumnezeu: „Prin osteneli și sudoare să-ți mănânci pâinea ta! Spini și pălămidă să-ți răsără pământul!“ (Fac. 3:18) și la sfârșit: „Pământ ești și în pământ te vei întoarce!“ (Fac 3:19). Cu alte cuvinte, spune: „Ți-am zis să te pocăiești și, aşa, să vîii iarăși în viețuirea ta cea dintâi. Dar fiindcă ești aşa de învârtoșat, du-te acum departe de Mine și-ți va fi de ajuns drept pedeapsă îndepărtarea ta, pentru că pământ ești și în pământ te vei întoarce“ (cf. Fac. 3:19).

Așadar, lăsându-l pe el, Dumnezeu vine la Eva, vrând să arate ca pe drept cuvânt și ea va fi izgonită împreună cu el, încrucișat nu vrea să se căiască, și-i spune: „De ce ai făcut aceasta?“ (Fac 3:13), ca măcar această să spună: „Am păcatuit!“. Căci ce altă nevoie, spune-mi, avea Dumnezeu să grăiască către ea aceste cuvinte, dacă nu ca să o facă să spună: „În nebunia mea, Stăpâne, am făcut aceasta – eu, nenorocita și ticăloasa, neascultându-Te pe Tine, Stăpânul meu. Ai milă de mine!“. Vai, ce nerușinare! Căci cu șarpele care ți-a grăit împotriva Stăpânului ai stat de vorbă, și

pe acesta l-ai ales înaintea lui Dumnezeu, Care te-a făcut pe tine, iar sfatul aceluia l-ai ținut mai de cinstă și mai adevărat decât porunca Stăpânului! Și cum nici ea nu s-a aflat zicând „Am păcatuit!“, au fost alungați din desfătare, au fost surghiuniți din Rai, de parte de Dumnezeu.

Privește-mi însă adâncul tainelor Iubitorului de oameni Dumnezeu, și află și învață-te de aici că, dacă s-ar fi pocăit, n-ar fi fost izgoniți, n-ar fi fost osândiți, n-ar fi fost osândiți să se întoarcă în pământul din care au fost luați.

Pocăința neîncetată – cale către Rai

Când au fost izgoniți și au căzut de acolo în sudorile și ostenelile trupești, și au început să flămânzească și să înseteze, să le fie frig și să tremure și să pătimească unele ca acestea, pe care le pătimim astăzi și noi înșine, atunci dobândind de aici o simțire mai mare a acestei nenorociri și căderi, le-a părut rău, au plâns, și-au lovit fața, și-au smuls perii capului, tânguindu-se pentru învârtoșarea inimii lor - iar aceasta nu o singură zi, nu două sau zece, ci, credeți-mă, toată viața lor. Și cum n-ar fi putut să plângă pururea și necontenit, gândindu-se la Stăpânul acela cel bland, la acea desfătare negrăită, la viața fără de griji și fără chin, la urcușurile și coborările la ei ale îngerilor?

Dar ce face atunci Cel bogat în milă și zăbavnic la pedeapsă? Pe cei pe care i-a izgonit din Rai din pricina nerușinării, și-a inimii și cugetului lor lipsite de părere de rău, pe cei care s-au căit după cuviință și s-au smerit după vrednicie și au plâns și s-au tânguit, El însuși, Singurul din Cel Singur, Unul-născut Fiul și Cuvântul Tatălui Celui mai înainte de veci pogorându-Se - precum știți toți - nu numai că S-a făcut om asemenea acelora, dar a primit chiar să moară ca și ei de o moarte cumplită și rușinoasă și, pogorându-se la iad, i-a înviat de acolo.

Deci Cel ce a pătimit pentru ei acestea pe care le auzi în fiecare zi, ca să-i cheme din acel îndepărtat surghiun, nu s-ar fi milostivit oare față de ei dacă s-ar fi pocăit în Rai? Și cum ar fi făcut altfel Cel ce este prin fire iubitor de oameni și pentru aceea l-a făcut pe om, ca să se desfete în Rai de bunătățile Lui și să prea mărească pe Binefăcătorul său?

O, puterea pocăinței și a lacrimilor! O, oceanul negrăitei iubiri de oameni și a nepătrunsei milostiviri, fraților!

„Amin“, a zis adevăratul Dumnezeu, „nu vă voi lăsa niciodată, ci vă voi arăta ca pe niște frați și prieteni ai Mei, ca pe niște părinți și mame (cf. Mat 12:49-50) și rude

și împreună moștenitori ai Mei (Rom 8:17), v-am proslăvit și vă voi proslăvi, și sus în cer și jos pe pământ, iar viața, veselia și slava aceasta nu vor avea sfârșit niciodată“.

Deci nu pe Adam, ci pe sine însuși să se învinuiască fiecare dintre noi, atunci când cădem în oricare păcat, și fiecare dintre noi să arate ca acela pocăință vrednică, dacă vrea să dobândească viața veșnică în Domnul nostru Iisus Hristos, Căruia se cuvine toată slavă, în vecii vecilor. Amin.

(preluat din ultimul număr, 3/2013, al revistei “Familia ortodoxă”)

Din: „Cateheze - Scrieri II” (Deisis, 2003) Traducere de Diacon Ioan Ica jr.

